

РЕШЕНИЕ

№ 1347

гр. София, 30.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 57 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МИХАИЛ ДР. ДРАГНЕВ

при участието на секретаря ВЕСЕЛА М. МАРИНОВА
като разглежда докладваното от МИХАИЛ ДР. ДРАГНЕВ Гражданско дело № 20211110158326 по описа за 2021 година

Производството е образувано по предявени иски от „Вестител БГ“ АД срещу „ИНВЕСТБАНК“ АД, както следва:

- с правно основание **чл. 286 от ТЗ вр. чл. 228 от ЗЗД** за сумата от **17 046,97 лв.** – главница по Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, сключен на 14.12.2010г. и Допълнително споразумение № 1 от 24.01.2015г. към него, представляваща незаплатена цена за предоставени от „Вестител БГ“ АД електронни съобщителни услуги за периода от 01.12.2018г. до 16.12.2019г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаването на исковата молба до окончателното ѝ изплащане;

- с правно основание **чл. 86 от ЗЗД** за сумата от **3 562,96 лв.** – обезщетение за забава, определено съгласно т. 3.12 от Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, сключен на 14.12.2010г. и Допълнително споразумение № 1 от 24.01.2015г. към него;

- с правно основание **чл. 92 от ЗЗД** за сумата от **4 393,55 лв.** – неустойка по т. 4.4, изр. 2-ро от Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, сключен на 14.12.2010г., за периода 17.12.2019г. до 23.03.2020г.

Ответникът оспорва исковите по основание и размер. Оспорва банката да е ползвала

електронни съобщителни услуги по Договор № 2010/177 за периода от 01.12.2018г. до 16.12.2019г. Счита, че след прекратяването на 28.12.2018г. на договор със „Стоун компютърс“ АД за техническа поддръжка не се ползва и услугата, предоставена от „Вестител БГ“ АД. Сочи, че банката се е разпоредила с имот, находящ се на адрес: гр. София, ул. „Лайош Кошут“ № 4, който е посочен като т. 2 в споразумение № 1 към договора, на 25.01.2019г., от която дата не ползва имота и съответно услугата. Претендира, че договорът е прекратен на основание т. 4.7.3 едностранно и без предизвестие от „Вестител БГ“ АД. Поддържа, че ищцовото дружество не е изпълнявало задълженията си по т. 3.9.1 и 2.4.5 от договора да изпраща фактури на адреса и да поддържа мрежата във функционално състояние, включително и да осъществява планови ремонти. Алтернативно намира, че договорът следва да се счита прекратен на 10.10.2019г. с отправяне на предизвестие за прекратяване.

Съдът, като взе предвид направените доводи и обсъди събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност по реда на чл. 235 от ГПК, приема за установено следното:

Относно иска с правно основание чл. 286 от ТЗ вр. чл. 228 от ЗЗД във връзка Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, сключен на 14.12.2010г. и Допълнително споразумение № 1 от 24.01.2015г.

-

„ЕМПОРИКИ БАНК-БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, с която е сключен процесния договор е променила фирмата си на „КРЕДИТ АГРИКОЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, а в следствие на „ТЪРГОВСКА БАНКА „ВИКТОРИЯ““ ЕАД. На 21.11.2018г. „ТЪРГОВСКА БАНКА „ВИКТОРИЯ““ ЕАД се е вляла в „ИНВЕСТБАНК“ АД, която е универсален правопреемник на влялото се в нея дружество съгласно чл. 262, ал. 1 ТЗ.

Безспорно между страните е, а и се установява от доказателствата по делото, че на 14.12.2010г. между „Емпорики Банк-България“ ЕАД и „Вестител БГ“ АД е сключен Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги със съдържанието, отразено в приложения по делото документ. Този договор е изменен на 24.01.2015г. с Допълнително споразумение № 1.

Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги представлява смесен вид договор, съдържащ елементи на договор за наем и договор за изработка. Видно от договора и приложенията към него, както и от свидетелските показания, основната т.н „услуга“ е предоставяне за ползване на тъмни оптични влакна от точка 1 до точка 2 за определен период. Същият съдържа и елементи на услуга/изработка, изразяващи се в задължения свързани с поддръжка, планови ремонти, реконструкция и отстраняване на повреди по предоставените за ползване влакна/мрежа. Съгласно чл. 228 ЗЗД с договора за наем наемодателят се задължава да предостави на наемателя една вещ за временно

ползуване, а наемателят - да му плати определена цена. Главното задължение на страната по договора е да предостави ползването на посочените влакна, всички останали задължения по договора, свързани с поддръжка на същите, са обусловени от него. Ето защо към този договор и що се отнася до задължението за предоставяне на вещь за ползуване, следва да се прилагат по аналогия правилата за договорите за наем, уредени в чл. 228 и сл. от ЗЗД.

За да възникне задължението за заплащане на определена наемна цена, наемодателят следва да докаже наличието на договор за наем между страните и предаването на вещь на наемателя.

Не се спори между страните, а и от допълнителни споразумения към договора и свидетелските показания на св. Вълчанов и св. Димов се установява, че „Вестител БГ“ АД е изпълнил задължението си по Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, като е прекарал трасе от т. 1 до т. 2 и съответно предоставил за ползуване на „Инвестбанк“ АД четири броя тъмни оптични влакна. Неоснователно е възражението на ответника, че за процесния период въпросните влакна не са били ползвани. Наемната цена по договор за наем се дължи независимо дали вещьта, отдадена под наем, е била ползвана за периода на договора или не. След като вещьта е била предоставена за ползуване съгласно договора, се дължи и заплащане на наемна цена. Ирелевантно е прекратяването на договор между ответника и дружество, различно от ищцовото. Наличието или липсата на договор със „Стоун компютърс“ АД за техническа поддръжка не рефлектира върху процесния Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги. Същото се отнася и до прехвърлянето на имот посочен като точка 2 в Приложение № 1, находящ се на адрес: гр. София, ул. „Лайош Кошут“ № 4. Както се спомена по-горе неползването на вещь, предадена по договор за наем, не освобождава наемателя от задължението му да заплаща наемната цена при положение, че договорът не е прекратен.

Неоснователно е и възражението, че договорът е бил прекратен на основание т. 4.7.3 едностранно и без предизвестие от „Вестител БГ“ АД. Действително, в тази точка на договора се предвижда право на ищеца да прекрати договора при неплащане в тридесетдневен срок от страна на клиента. По делото, обаче, няма доказателства ищецът да е упражнил това си право. Напротив, носителят на едно право може да избере свободно дали да го упражни или не. В случая съдът приема, че правото за прекратяване на договора не е било упражнено.

Неоснователни са и оплакванията на ответника относно неизпълнение на задължения на ищеца по договора. На първо място задължението по т. 3.9.1 от договора за изпращане фактури на посочен адрес е второстепенно и неизпълнението му не би могло да доведе до недължимост на наемната цена. Както се посочи по-горе основното задължение на наемодателя е да предаде вещь, годна за ползуване по предназначение, по който факт няма спор по делото. Задължението по 2.4.5 от договора за поддържане на мрежата във функционално състояние, включително и осъществяването на планови ремонти е относимо само при проведено доказване от ответната страна, че е възникнала повреда, която не е била отстранена или поради изхабяване на вещь същата вече не е отговаряла на техническите

изисквания, описани в Приложение №1 и № 1.1 към договора. При липса на такива твърдения в отговора на исковата молба изобщо, не би могло да се приеме, че ищецът следва да доказва изпълнение на гореописаните задължения по договора.

Договорът не е бил прекратен на 10.10.2019г. с отправяне на предизвестие за прекратяване, както счита ответника. Това е така, тъй като в т. 4.6 е предвидено 60 дневно писмено предизвестие от страна на клиента. След като същото е получено от „Вестител БГ“ АД едва на 18.10.2019г., договорът следва да се счита за прекратен съгласно клаузите му на 16.12.2019г.

От изготвената съдебно-счетоводна експертиза се установява, че за периода от 01.12.2018г. до 16.12.2019г. по Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги са били издадени приложените към исковата молба 6 бр. фактури и 1 бр. кредитно известие. Те са били осчетоводени редовно в счетоводството на ищеца и същите са били включени в дневниците по ДДС, като е начислен и внесен данък в държавния бюджет. Сумата, дължима по тези фактури, издадени във връзка с Договор № 2010/177 е 17 046,97 лв, като по същите не е осъществено плащане. Съгласно чл. 182 ГПК вписванията в счетоводните книги, когато са водени редовно, могат да служат като доказателство на лицето или организацията, които са водили книгите. По тези съображения съдът счита, че иска с правна квалификация чл. 286 от ТЗ вр. чл. 228 от ЗЗД във връзка Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги и Допълнително споразумение № 1 от 24.01.2015г. е основателен за пълния претендиран размер от **17 046,97 лв.**

Относно иска с правно основание чл. 86 от ЗЗД за сумата от 3 562,96 лв. – обезщетение за забава.

-

Съгласно т. 3.12 от Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги за неплатените в срок задължения клиентът дължи лихва в размер на законната лихва за всеки просрочен ден. Обезщетение за забава се дължи и на основание чл. 86 от ЗЗД, независимо дали същото е било уговорено в договора. Ищецът е приложил към исковата молба справка по чл. 366 ГПК, в която е уточнил периодите за които счита, че се дължи обезщетение за забава по всяка анюитетна вноска и размерът му. Като съобрази, че искът за главница е основателен, съдът намира също, че искът за обезщетение за забава следва да бъде уважен. Такова се дължи за периода от издаване на всяка една от фактурите до подаване на исковата молба в общ размер на **3 562,96 лв.**, изчислен от в.л. по изготвената ССЧЕ.

Относно иска с правно с правно основание чл. 92 от ЗЗД за сумата от 4 393,55 лв.- неустойка по Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, дължима за периода 17.12.2019г. до 23.03.2020г.

Съгласно т. 4.4, изр. 2-ро от Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги в случай, че клиентът поиска прекратяване на договора преди изтичане на срока му по причини, които не са свързани с Вестител, следва да заплати обезщетение равно на месечните абонаменти за остатъка до изтичане на стока на съответната услуга. Според т.4.4., изр. 1-во след изтичане на първоначалния срок на всяка услуга, тя автоматично се подновява за срок, който е равен на предходния срок.

Според т. 3 на Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010 г. на ВКС по т. д. № 1/2009 г., ОСТК нищожна поради накърняване на добрите нрави е клауза за неустойка, уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. Съгласно Тълкувателно решение № 1/2020 г. от 27.04.2022 г. на ВКС по т.д. № 1/2020 г. ., ОСТК съдът следи служебно за нищожност на договора или негови клаузи.

С оглед горната практика, настоящия съдебен състав счита, че клаузата на т. 4.4 от Договор № 2010/177 противоречи на добрите нрави, тъй като е уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. С тази клауза се предвижда неустойка за разваляне на договора, равна на дължимата цена за целия период на действие на договора. Тоест, чрез тази клауза се преследва като цел не само обезщетяване на вредите от разваляне на договора, но и неоснователно обогатяване на съдоговорителя. Неморално е да се уговаря плащане на възнаграждение по двустранен договор, независимо от неизпълнението на насрещното задължение, до каквото фактическо положение се достига при прилагането на договорената клауза за неустойка. Още повече при действителност на такава клауза прекратяването на договора би било нерентабилно за страната и по този начин би се обезсмислило правото □ изобщо да прекрати предсрочно договора. Подобно е разрешението на практиката на ВКС за подобен вид неустойки, така например в Решение № 193 от 9.05.2016 г. на ВКС по т. д. № 2659/2014 г., I т. о., ТК се приема, че уговорката за неустойка при предсрочно прекратяване /разваляне/ от по вина на страна по договора, определена в размер на непогасената част от цената, е нищожна, поради противоречие с добрите нрави. Ето защо съдът счита, че неустоечната клауза е недействителна като противоречаща на добрите нрави и съответно искът за сумата от **4 393,55 лв.** с правна квалификация чл. 92 ЗЗД следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Относно разноските по делото:

-

Предвид изхода на делото, направеното своевременно искане от страните на същите следва да им се присъдят разноски, както следва:

Предявен размер: 25 003,48 лв.; Уважена част: 20 609,93 лв. Отхвърлена част: 4 393,55 лв.

Разноските на „ВЕСТИТЕЛ БГ“ АД са: Държавна такса: 1000,14 лв.; Депозит за в.л.— 250 лв.; Адвокатско възнаграждение: 1700 лв. или общо 2950,14 лв.

Дължими на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК, съответно на предявена към уважена част от исковите са: **2431,74лв.**

Разноските на „ИНВЕСТБАНК“ АД са: Адвокатско възнаграждение: 2400 лв.

Дължими на осн. чл. 78, ал. 3 ГПК, съответно на предявена към отхвърлена част от исковите са: **421,72 лв.**

Мотивиран от горното, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ИНВЕСТБАНК“ АД с ЕИК: 831663282, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „България“ № 85, представлявано от изпълнителни директори - Здравка Русева, Весела Колева-Джиджева и Мая Станчева, да заплати на **„ВЕСТИТЕЛ БГ“ АД** с ЕИК: 131128134, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул. „Филип Кутев“ № 1, представлявано от изпълнителен директор -Валентин Величков, както следва:

- на основание **чл.286 от ТЗ, вр. 228 от ЗЗД** сумата от **17 046,97 лв.** – главница по Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни, сключен на 14.12.2010г. и Допълнително споразумение № 1 от 24.01.2015г. към него, представляваща незаплатена цена за предоставени от „Вестител БГ“ АД електронни съобщителни услуги за периода от 01.12.2018г. до 16.12.2019г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаването на исковата молба до окончателното ѝ изплащане;

- на основание **чл. 86 от ЗЗД** сумата от **3 562,96 лв.** – обезщетение за забава, определено съгласно т. 3.12 от Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, сключен на 14.12.2010г.;

-на основание **чл.78 ал.1 от ГПК** разноските по делото в размер на **2431,74лв.**

ОТХВЪРЛЯ предявения от **„ВЕСТИТЕЛ БГ“ АД** с ЕИК: 131128134 срещу **„ИНВЕСТБАНК“ АД** с ЕИК: 831663282 иск с правно основание **чл. 92 от ЗЗД** за сумата от **4 393,55 лв.-** неустойка по т. 4.4, изр. 2-ро от Договор № 2010/177 за предоставяне на електронни съобщителни услуги, сключен на 14.12.2010г., за периода 17.12.2019г. до 23.03.2020г.

ОСЪЖДА „ВЕСТИТЕЛ БГ“ АД с ЕИК: 131128134 ДА ЗАПЛАТИ на „ИНВЕСТБАНК“ АД с ЕИК: 831663282 на основание чл.78 ал. 3 от ГПК разноските по делото в размер на 421,72 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Софийски градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____